

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русской литературы**

БУЗЕЛЬ
Валерия Сергеевна

МОТИВ ПОЦЕЛУЯ В ТВОРЧЕСТВЕ Ф. М. ДОСТОЕВСКОГО

Научный руководитель:
кандидат филологических
наук, доцент Т. П. Сидорова

Допущена к защите
«___» _____ 2022 г.
Зав. кафедрой русской литературы
кандидат филологических наук,
доцент Л. Л. Авдейчик

Минск, 2022

ОГЛАВЛЕНИЕ

ВВЕДЕНИЕ	Ошибка! Закладка не определена.
ГЛАВА 1. РЕЛИГИОЗНО-ЭТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ ТВОРЧЕСТВА Ф. М. ДОСТОЕВСКОГО	Ошибка! Закладка не определена.
1.1. Содержание понятия «духовный реализм» и его критерии	Ошибка! Закладка не определена.
1.2. Творчество Ф. М. Достоевского в контексте духовного реализма: к вопросу идентификации метода	Ошибка! Закладка не определена.
ГЛАВА 2. ПОЦЕЛУЙ КАК КОНЦЕПТООБРАЗУЮЩИЙ МОТИВ В ХРИСТИАНСКОЙ ПАРАДИГМЕ ХУДОЖЕСТВЕННОГО МИРА Ф. М. ДОСТОЕВСКОГО	Ошибка! Закладка не определена.
2.1. Поцелуй как художественный прием в характеристике героев Ф. М. Достоевского	Ошибка! Закладка не определена.
2.2. Смысловые доминанты мотива поцелуя и его функции в произведениях Ф. М. Достоевского	Ошибка! Закладка не определена.
2.3. Поцелуй Христа: к определению идеала любви в творчестве Ф. М. Достоевского	Ошибка! Закладка не определена.
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	Ошибка! Закладка не определена.
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ	Ошибка! Закладка не определена.

РЕФЕРАТ

Структура и объем. Общий объем дипломной работы – 61 страница, список использованных источников включает 50 наименований.

Ключевые слова: ПОЦЕЛУЙ, МОТИВ, ПРОИЗВЕДЕНИЕ, ГЕРОЙ, Ф.М. ДОСТОВЕСКИЙ, ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ МИР, ДУХОВНЫЙ РЕАЛИЗМ, ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПРИЕМ.

Цель дипломной работы – проанализировать художественное воплощение мотива поцелуя в творчестве Достоевского.

Для достижения цели необходимо решить следующие **задачи**:

1. Изучить критическую литературу по проблеме духовного реализма.
2. Проанализировать некоторые аспекты творчества Ф.М. Достоевского в контексте духовного реализма.
3. Выявить специфику функционирования поцелуя как художественного приема характеристики героев Ф.М. Достоевского.
4. Охарактеризовать разнообразие художественной реализации мотива поцелуя и его функций в произведениях Ф.М. Достоевского.
5. Дать анализ религиозной составляющей мотива поцелуя в произведениях Ф.М. Достоевского.
6. Проанализировать реализацию идеала любви в творчестве Ф. М. Достоевского.

Объект исследования – романы Ф.М. Достоевского «Преступление и наказание», «Братья Карамазовы», «Подросток», «Идиот», «Бесы».

Предмет исследования – смысловые доминанты мотива поцелуя в творчестве Ф.М. Достоевского.

Методы исследования: историко-литературный, интерпретационный, биографический, описательно-аналитический, культурно-исторический, биографический, метод контекстного анализа.

Практическая значимость работы заключается в возможности использовать ее результаты в учебном процессе при подготовке курсов по истории русской литературы XIX века, творчеству Ф.М. Достоевского.

РЭФЕРАТ

Структура і аб'ём. Агульны аб'ём дыпломнай працы – 61 старонка, спіс выкарыстаных крыніц ўключае 50 пазіцый.

Ключавыя словы: ПАЦАЛУНАК, МАТЫЎ, ТВОР, ГЕРОЙ, Ф. М. ДАСТАЕЎСКИ, МАСТАЦКІ СВЕТ, ДУХОЎНЫ РЭАЛІЗМ, МАСТАЦКІ ПРЫЁМ.

Мэта дыпломнай працы – прааналізаваць мастацкае ўвасабленне матыву пацалунку ў творчасці Дастаеўскага.

Для дасягнення мэты неабходна вырашыць наступныя **задачы**:

1. Вывучыць крытычную літаратуру па праблеме духоўнага рэалізму.
2. Прааналізаваць некаторыя аспекты творчасці Ф.М. Дастаеўскага ў кантэксце духоўнага рэалізму.
3. Выявіць спецыфіку функцыянавання пацалунку як мастацкага прыёму характарыстыкі герояў Ф.М. Дастаеўскага.
4. Ахарактарызаваць разнастайнасць мастацкай рэалізацыі матыву пацалунку і яго функцый у творах Ф.М. Дастаеўскага.
5. Даць аналіз рэлігійнаму кампаненту матыву пацалунку ў творах Ф.М. Дастаеўскага.
6. Прааналізаваць рэалізацыю ідэалу кахання ў творчасці Ф.М. Дастаеўскага.

Аб'ект даследавання – раманы Ф.М. Дастаеўскага «Злачынства і пакаранне», «Браты Карамазавы», «Легенда аб Вялікім інквізітарэ», «Падлетак», «Ідыёт», «Бесы».

Прадмет даследавання – сэнсавыя дамінанты матыву пацалунку ў творчасці Ф. М. Дастаеўскага.

Метады даследавання: гісторыка-літаратурны, інтэрпрэтацыйны, біяграфічны, апісальна-аналітычны, культурна-гістарычны, біяграфічны, метады кантэкстнага аналізу.

Практычная значнасць працы заключаецца ў магчымасці выкарыстоўваць яе вынікі ў навучальным працэсе пры падрыхтоўцы курсаў па гісторыі рускай літаратуры XIX стагоддзя, творчасці Ф. М. Дастаеўскага.

ABSTRACT

The structure and the volume of the thesis. Total volume of the thesis is 61 pages, the list of cited sources includes 50 items.

Key words: KISS, MOTIVE, TEXT, CHARACTER, F.M. DOSTOEVSKY, ARTISTIC WORLD, SPIRITUAL REALISM, ARTISTIC DEVICE.

The purpose of the thesis is to analyze the artistic embodiment of the kiss motive in Dostoevsky's work.

To achieve the goal, it is necessary to solve the following **tasks**:

1. To study the critical literature on the problem of spiritual realism.
2. To analyze some aspects of F.M. Dostoevsky's work in the context of spiritual realism.
3. To identify the specifics of the functioning of the kiss as an artistic device for characteristics of the heroes of F.M. Dostoevsky
4. To characterize the variety of artistic realization of the kiss motive and its functions in the works of F.M. Dostoevsky.
5. To analyze the religious component of the kiss motive in the works of F.M. Dostoevsky.
6. To analyze the realization of the ideal of love in the works of F. M. Dostoevsky through the motif of the kiss of Christ.

The object of research is the F. M. Dostoevsky's novels "Crime and Punishment", "The Brothers Karamazov", "The Legend of the Grand Inquisitor", "Teenager", "Idiot", "Demons".

The subject of the study is semantic dominants of the kiss motive in the works of F.M. Dostoevsky.

Research methods: historical-literary, interpretive, biographical, descriptive-analytical, cultural-historical, biographical, contextual analysis method.

Practical significance of the study lies in the possibility of using its results in the educational process while preparing courses on the history of Russian literature of the XIX century, the works of F.M. Dostoevsky.